

Fahri Celâl'i hatırlamak

MERVE AKBAS

*Yazar ve 'ruh hekimi' Fahri Celâl yıllar sonra yeniden çıkageldi. **Yapı Kredi Yayınları** arasından çıkan çalışmada, bize keyifli, mizah yüklü, insan odaklı hikayeler anlatıyor. Sahi neden unutmuştuk biz "Kedinin Kerameti"ni?*

Fahri Celâl, dönemin en parlak hikayecilerinden ve Türkiye'nin Mazhar Osman'dan sonra gördüğü önemli 'ruh hekimleri'nden biri. Geçtiğimiz aylarda **Yapı Kredi Yayınları**, Fahri Celâl'in bütün hikayelerini bir araya getiren "Kedinin Kerameti"ni yayımladı. Bu yeniden basım oldukça önemli. Çünkü Fahri Celâl'in **kitaplarını** sahaflarda bulmak bile zordu. Bu yeni bir sorun olarak da düşünülmemeli. Nâzım Hikmet, 1936'da Orhan Selim mahlasıyla yayımladığı bir yazıda Fahri Celâl'in yeni harflerle henüz basılmamış olmasının kaybını anlatır. Tabii hikaye 1936'da bitmiyor. İlerleyen yıllarda yazarın Telâk-ı Selâse'si de, Kına Gecesi de yeni harflerle, yeni baskılar yapmış. Hatta Eldebir Mustafendi, Avur Zavur Kahvesi, Salgın, Rüzgar gibi yeni eserleri de okurla buluşuyor. Ama o 'şöhretli' bir yazar olmaktan hep uzak kalmış. Bu bir tercih mi, yoksa durum mu? Nazım Hikmet'e o, "dillere destan olamamış bir hikayeci" ancak "zamanının gürültülü, göz alıcı, kolay kazanılmış şöhretlerinin geçici gölgesi altında kaldığı için".

MEKANI HEP İSTANBUL

Fahri Celâl'in mekanı hep İstanbul. Şehrin farklı mahallerinde, sokaklarında gezinen insanın dilini yakalamış, onun bu samimiyet içindeki hikayeleri gerçekçi, bir o kadar ironik dili ortaya çıkarmış. Aslında bir psikiyatr olmasının avantajını yaşamış gibi. İnsan ruhunu iyi biliyor. Farklı problemleri olan yüzlerce, binlerce hastayla muhatap olması hikayeciliğine büyük bir katkı sağlamış gibi. Behçet Necatigil de onun çalışmalarını benzer şekilde tanımlar:

**Kedinin
Kerameti - Bütün
Hikayeleri**
**fahri Celal
Göktulga**
**Yapı Kredi
Yayınları**
2017
476 sayfa

"Ruh doktorluğundan gelme bir gözlem gücüne, olayları geliştirmedeki ince mizaha denk bir anlatım rahatlığıyla tatlı, etkileyici ve unutulmaz hikayeler..."

Fahri Celâl ilk hikayesini bitirdiğinde tıbbiyeli bir öğrenciydi. Birkaç yıl sonra Servet-i Fünun dergisinde "Kadın Cehennemi" adlı öyküsüyle ilk defa yayımlandı. Talak-ı Selâse kitabını çıkardığında ise henüz 22 yaşındaydı. 1939'da yayımladığı, Kedinin Kerameti'nde de yer alan, uzun öyküsü Keloğlan Çanakkale Muharebeleri'nde 1969'da filme alındı. Başrolde Tanju Gürsoy vardı. Hikayenin daha sonra çekilecek birçok benzer filme esin kaynağı olduğunu düşünmek de işten değil. Hikayelerinin yanı sıra uzun dönem gazetelerde köşe yazdı. Yine İstanbul üzerineydi sözleri. 1950'lerin

İstanbul'unun betonlaşmasından dert yanıyordu.

KALACAK NEYİMİZ VAR?

"Biz de güya yazar dururuz. Üç sene sonraya kalacak neyimiz var?" diyor kendisi. Belki bunun altında 'göz alıcı' olmayı tercih etmeme hakkı yatıyordu. Bir yazarın mutlu sonla bitmeyen hikayeler yazmaya hakkı olduğu gibi.

Geçici işlerin çoğu göz alıcı, gürültülü-patırtılı, şöhretlidir. Peki yaptığı işle yeni kapılar açan, yeterince gürültülü olmadığı için unutulmaya mahkum mudur? Mizahı elden bırakmayan, belki absürd olarak tanımlanabilecek, naif, sıradan insanların merak uyandırıcı hikayelerini yazan, ruh hekimi, başarılı bir başhekim ama öncelikle hikayeci....

Fahri Celâl dün unutulmuştu. Ama bugün Türk hikayeciliğinin zenginliği adına hatırlanmalı.